

ਟੀ ਜੀ - ਫੋਮ ਸੀਰੀਜ਼
(ਟਾਰਗੇਟ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੰਦੇਸ਼)

ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ
ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ
ਦੀ ਰਾਹ

ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ

ਉਦਮੀਆਂ
ਲਈ

ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ

ਸੰਦੇਸ਼ 1

ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮਰਥਕ ਜਮਾਨਤ ਦੇ ਲੋਨ- ਹਾਂ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ

ਸੰਦੇਸ਼ 2

ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਸੰਦੇਸ਼ 3

ਕਰਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬੀਸੀਐਸਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਟਾਈਮਲਾਈਨਜ਼।

ਸੰਦੇਸ਼ 4 ਜਾਂ ਸੁਨੇਹਾ 4

ਉਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਸੰਦੇਸ਼ 5

ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਹੋ ਅਤੇ ਤਨਾਵ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਸੰਦੇਸ਼ 1 : ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮਰਥਕ ਜਮਾਨਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲੋਨ- ਹਾਂ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਰਾਜ ਤੁਹਾਡੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ? ਤੁਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਡਰੈਸ ਮਟੀਰੀਅਲ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਬਲਾਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਕਰ ਸਕਾਂ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਾਂ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਮੈਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਪਰ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਜੀ, ਉਹ ਗਾਰੰਟਰ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕ ਜਮਾਨਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਣਗੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਜ, ਤੁਸੀਂ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੋ। ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਨੂੰ CGTMSE ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। CGTMSE ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਤੁਹਾਡਾ ਬੈਂਕ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨੁਲੰਮੀ ਜਮਾਨਤ ਜਾਂ ਗਾਰੰਟਰ ਦੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਬੈਂਕ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ www.cgtmse.in ਜਾਂ www.dcmsme.gov.in ਤੇ ਵੇਰਵੇ ਚੈਕ ਕਰ ਲਓ।

ਧੰਨਵਾਦ ਸਾਹਿਬ। ਮੈਂ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਫੌਰਨ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਾਂਗਾ/ ਜਾਵਾਂਗਾ।

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਟ੍ਰਸਟ

(ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ.) ਲਘੂ, ਛੋਟੇ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਮ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ (ਸਿਡਬੀ) ਭਾਰਤੀ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜਮਾਨਤ/ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਐਮ.ਐਸ.ਈ. ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

CGTSME ਮਾਈਕਰੋ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਗਾਰੰਟੀ ਫੰਡ ਟਰੱਸਟ 200 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਗਾਰੰਟੀ ਅਤੇ ਸੀ.ਜੀ.ਟੀ.ਐਮ.ਐਸ.ਈ. ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਸਲਾਨਾ ਫੀਸ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਕਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ. ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਸਾਰੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਗਾਰੰਟੀ ਸੁੱਰਖਿਆ ਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਹਿਦਾਇਤਾਂ।

General Credit Card (GCC)

ਗੈਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਦਮੀ, ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ. (ਜਨਰਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਮਿਆਦੀ ਦੋਨੋਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਨੇ ਇਕ ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ/ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ (ਏ.ਟੀ.ਐਮ./ਹੈਂਡਸ ਫ੍ਰੀ ਸਵਾਈਪ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਬਾਇਓਮੀਟ੍ਰਿਕ ਸਮਾਰਟ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਆਦਿ ਦੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਯੋਗ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਅਕਾਊਂਟ ਡਿਜੀਟਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਜੀ.ਸੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਕਾਰਡ/ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਜਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ-ਕਮ-ਪਾਸ ਬੁੱਕ ਕੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਨਾਮ, ਪਤਾ, ਧਾਰਕ ਦੀ ਫੋਟੋ, ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਆਦਿ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ ਜੋ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਲ ਰਹੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾਏਗਾ।

ਕਾਰਡ ਦੀ ਸੀਮਾ ਜੋਖਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੇਸ ਦਰ ਕੇਸ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੀ ਸੀ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਲੋਨ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ ਬੈਂਕ ਕਿੰਨੇ ਚਾਰਜ ਕਰੇਗਾ।

ਸੰਦੇਸ਼ 2 : ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਕਦਮ
1

ਆਪਣੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਫੰਡ ਦੀ ਲੋੜ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਦਯੋਗ ਮਿੱਤਰਾ ਪੋਰਟਲ ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਬੈਂਕ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਔਨਲਾਈਨ ਅਪਲਾਈ ਕਰੋ
<https://udyamimitra.in/>

ਕਦਮ
2

ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਦਰਖਾਸਤ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਕਦਮ
3

ਬੈਂਕ/ਪੋਰਟਲ ਵਲੋਂ ਦਰਖਾਸਤ ਤੇ ਪੁੱਛੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਜਵਾਬ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ।

ਕਦਮ
4

ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰੈਕ ਕਰੋ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੰਦੇਸ਼ 3 : ਕਰਜ਼ਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਬੀ.ਸੀ.ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਟਾਈਮ ਲਾਈਨਜ਼।
ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।

ਬੈਂਕ/ਪੋਰਟਲ ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਓ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਟ੍ਰੈਕ ਕਰ ਕੇ ਚੈਕ ਕਰੋ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਮੰਜੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਕੋਡਜ਼ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਕ ਬੋਰਡ (ਬੀ.ਸੀ.ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ.)

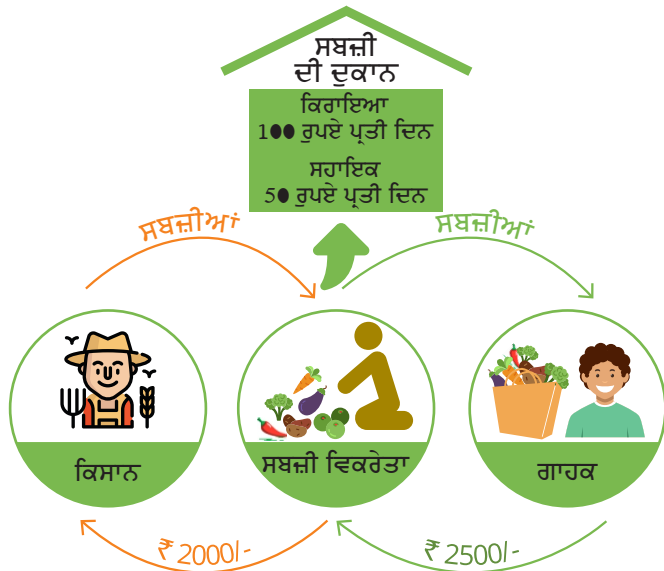
ਨੇ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ 'ਚ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ “ਚੈਕ ਲਿਸਟ” ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਬੈਂਕ ਬੀ.ਸੀ.ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

- ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਿਮਿਟ ਲਈ ਐਮ.ਐਸ.ਈ. ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ : 2 ਹਫ਼ਤੇ
- 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੀਮਾ ਲਈ : 3 ਹਫ਼ਤੇ

ਇਹ ਕੋਡ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜਾਂ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾ/ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੰਦੇਸ਼ 4 : ਉਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਸਥਿਤੀ 1 : ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਆਪਣੀ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 100 ਰੁਪਏ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ 50 ਰੁਪਏ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਬਜ਼ੀਆਂ 2500 ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਈ ਕਿਰਾਏ 100 ਰੁਪਏ ਅਤੇ 50 ਰੁਪਏ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਨੂੰ “ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਖਰਚੇ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਖਰਚੇ ਗਏ 2000 ਰੁਪਏ ਨੂੰ “ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੀਮਤ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :-

ਲਾਭ = ਵੇਚਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ - ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ - ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਖਰਚੇ
 ਖਰਚੇ = 2500-2000-150 & 350 ਰੁਪਏ

ਸਥਿਤੀ 2 : ਸਟਾਕ ਦੇ ਰਹਿਣਕਰਨ ਲਈ ਨਕਦ ਰਿਣ।

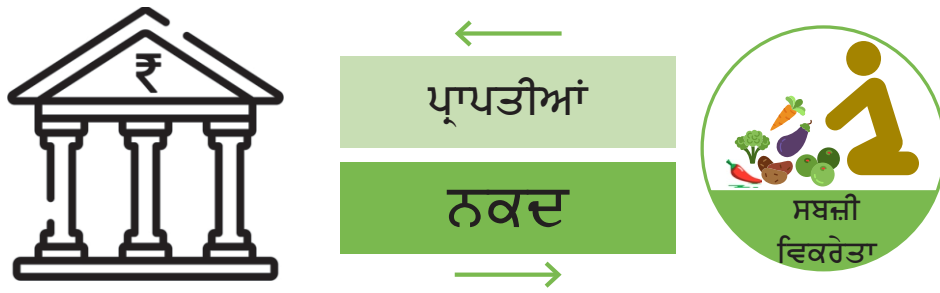

ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਬਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਕੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੈਂਕ ਸਵੈ-ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਰਕਮ ਕਢਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਓਨੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਢਾਓ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਰ ਸਿਰਫ ਵਰਤੀ ਗਈ ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀਮਾ ਤੇ।

ਸਥਿਤੀ 3: ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵਿੱਤ

ਵਪਾਰ ਵਿਚ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਉਧਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਮਝੌਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਗਾਹਕ ਵਲੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਆਦਿ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂੰਜੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਭੁਗਤਾਨ ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਗਾਹਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਨ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪੂੰਜੀ ਆਉਣ 'ਚ ਦੇਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਬੈਂਕ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਧਾਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਮਾਨਤ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਂਕ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਰਕਮ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਵਿਆਜ ਸਿਰਫ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਥਿਤੀ 4 : ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਥਿਰ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ

ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਵੱਧਣ ਲਗ ਪਿਆ। ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਦੁਕਾਨ ਲਈ ਇਕ ਮੇਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ 200 ਰੁਪਏ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਖਰੀਦਿਆ।

ਪਰ ਉਹ ਇਕ ਦੁਵਿਧਾ ਵਿਚ ਸੀ। ਕੀ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਤੋਂ 200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਹ ਲਾਗਤ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਅਗਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ? ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ 200 ਰੁਪਏ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 10 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਸ ਸਾਲ ਲਈ ਲਾਗਤ ਦੇ 1/10ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਲਈ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੀਮਤ ਘਟਾਉਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ - ਜ਼ਮੀਨ, ਇਮਾਰਤ, ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਸਾਜੋ-ਸਾਮਾਨ ਆਦਿ।

ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਹਰ ਸਾਲ ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਮੀ ਘਟਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਗਾ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਘਟਾਉ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਮੇਜ਼ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀ ਉੱਤੇ ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚਾ 20 ਰੁਪਏ ਜਾਂ 200 ਰੁਪਏ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਸਥਿਤੀ 5: ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ

ਜਦੋਂ ਵਪਾਰ ਵੱਧਦਾ ਗਿਆ, ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਸੁੱਟਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਹਕਾਂ ਨੇ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ, ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਕ ਫਰੀਜ਼ਰ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਣਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 20000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਦਯੋਗ ਮਿਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸਦਾ ਕਰਜ਼ਾ 10% ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦਰ ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਦੋ ਹੋਰ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕ੍ਰੇਤਾ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ।

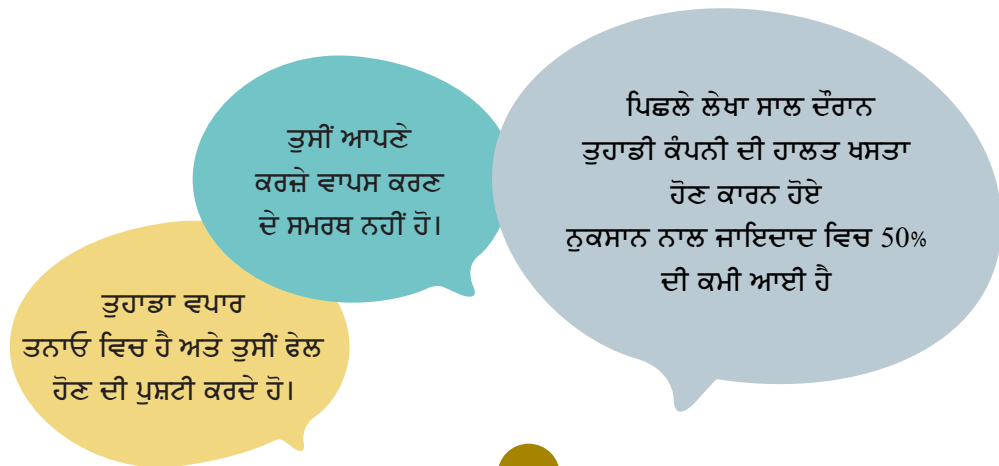
Terminologies : (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ) : ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼ਾ
 ਕਰਜ਼ੇ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਲਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਇਕ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਵੇ ਨੂੰ ‘ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼’ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰੋਬਾਰ ਸੰਖੇਪ

ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੇ ਕੁੱਲ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 8 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ 2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਇਆ। ਉਸਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 36000 ਰੁਪਏ ਕਿਰਾਇਆ ਅਤੇ 18000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ (360 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਮੰਨ ਕੇ)। ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 2000 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਸਾਲ ਵਿਚ ਹਰ ਦਿਨ 2000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ 'ਤੇ 200 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ 6000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ 14000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਮਿਆਦ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਤੇ 2000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਦਰੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਲ ਵਿਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਕੁੱਲ ਵਿਆਜ 2200 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਤੇ 2000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਘਟਾਓ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ 20 ਰੁਪਏ 2020 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੁੱਲ ਘਟਾਓ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 10% ਦੀ ਘਟਾਓ ਦਰ 10 ਸਾਲ ਮੰਨ ਕੇ ਫ੍ਰੀਜ਼ਰ ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਜੀਵਨ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਅਚਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕੀਮਤ 18180 ਰੁਪਏ ਹੈ (20000-2020 ਰੁਪਏ)

ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਨੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ		ਬੈਲੇਂਸ ਸ਼ੀਟ	
ਵਿਕਰੀ	: 1000000	ਕੈਸ਼ ਸੰਪੱਤੀਆਂ	: 1,39,100
ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੀਮਤ	: 800000	ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	: 2500
ਕੁੱਲ ਮੁਨਾਫਾ	: 200000	ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀ	: 18180
ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਖਰਚੇ		ਕੁੱਲ ਸੰਪੱਤੀਆਂ	: 1,59,780
ਕਿਰਾਇਆ	: 36000 ਰੁਪਏ	ਉਤਰ ਦਾ ਇਤਵ	
ਮਜਦੂਰੀ	: 18000 ਰੁਪਏ	ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ	: 2000
ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਮੁਨਾਫਾ	: 146000	ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼ਾ	: 14000
ਵਿਆਜ	: 2200 ਰੁਪਏ	ਮਾਲਿਕ ਦੀ ਪੂੰਜੀ	: 2000
ਘਟਾਓ/ਘਸਾਈ	: 2020 ਰੁਪਏ	ਬਰਕਰਾਰ ਲਾਭ	: 141780
ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਲਾਭ	: 141,780 ਰੁਪਏ	ਕੁਲ ਦੇਣ ਦਾਰੀਆਂ	: 159,780

ਸੰਦੇਸ਼ 5 : ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਹੋ ਅਤੇ ਤਨਾਓ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਤੁਸੀਂ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਿਲ੍ਹਾ/ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ/ਖੇਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਗਠਿਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬੈਂਕ/ਕਮੇਟੀ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਤਨਾਓ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੇਗਾ।

ਸੋਧ

ਬੈਂਕ/ਕਮੇਟੀ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਵਾਧੂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫਾਇਨਾਂਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪੁਨਰ ਗਠਨ

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ (ਜਿਵੇਂਕਿ ਫੰਡ ਦੀ ਡਾਇਵਰਸ਼ਨ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਬਦਨੀਤੀ) ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਖਿਆਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਿਕਵਰੀ

ਜੇਕਰ ਬੈਂਕ/ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਮੁਨਾਸਿਫ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉਦਯੋਗ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

* ਵਿੱਤੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ

ਲਾਭ ਅਤੇ ਘਾਟਾ ਸਟੇਟਮੈਂਟ (Profit & Loss Statement)	ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਖਰਚੇ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਸਟੇਟਮੈਂਟ। ਇਹ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਆਦ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ)
ਬੈਲੈਂਸ ਸ਼ੀਟ	ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਸਟੇਟਮੈਂਟ
ਮਾਲ/ਆਮਦਨ	ਉਤਪਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਕੈਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਰਕਮ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੈਸ਼ ਅਤੇ ਉਧਾਰ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਵੇਚੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਲਾਗਤ	ਇਹ ਇਕ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਿਚ ਖਰਚ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੁੱਲ ਲਾਭ	ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਖਰਚਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ, ਤਨਖਾਹ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ।
ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਖਰਚੇ	ਅਜਿਹੇ ਖਰਚੇ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ, ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ (ਵਿਕਰੀ, ਆਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚੇ) ਮਾਲ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਵਿਆਜ	ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਉੱਤੇ ਧਨ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਭੁਗਤਾਨ ਤੇ ਸਰਚਾਰਜ।
ਮੁੱਲ ਵਿਚ ਕਮੀ	ਸਾਲਾਨਾ ਖਰਚ ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਘਟਾਓ ਨੂੰ ਲਾਭ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਖਰਚ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਭ	ਕੁਲ ਲਾਭ - ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਖਰਚੇ - ਵਿਆਜ - ਘਟਾਓ (ਡੈਪਰੀਸ਼ੇਸ਼ਨ)
ਸੰਪਦਾ/ ਜਾਇਦਾਦ	ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਸ਼, ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ।
ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ	ਸ਼ੇਅਰ ਹੋਲਡਰ ਦੀ ਪੂੰਜੀ, ਵਰਤਮਾਨ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ ਅਤੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਇਗੀ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ (ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਦ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ)
ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ	ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਗਾਹਕ ਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭੁਗਤਾਨ।
ਚਾਲੂ ਸੰਪੱਤੀਆਂ	ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਪੱਤੀ ਉਹ ਨਕਦ, ਖਾਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਤਰਲ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੈਸ਼ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀਆਂ	ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸਨੂੰ ਲੰਮੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਤੌਰ ਵਿਕਾਊਨਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ।
ਕੈਸ਼ ਕ੍ਰੈਡਿਟ	ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਕਰਜ਼ ਚਾਲੂਸੰਪੱਤੀ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ।
ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼ੇ	ਮਿਆਦੀ ਕਰਜ਼ੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਚਲ ਸੰਪੱਤੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਮਿਆਦੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਇਕਉਟੀ ਪੂੰਜੀ	ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਜਿਹੜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ. ਲਈ ਹਾਲ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ

ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਛੂਟ ਸਿਸਟਮ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋ? ਜੇ ਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ TReDS ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਛੂਟ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ। RXIL, Mynd Solution ਅਤੇ A.TReDS ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਤਿੰਨ ਲਾਈਸੈਂਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ TReDS ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਲਾਹਕਾਰ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਪਾਰਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਵਿੱਤ ਸਬੰਧੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਐਮ.ਐਸ.ਐਮ.ਈ. ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਲਈ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਸੰਕੋਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਛੋਟੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ (SIDBI) ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸਲਾਹਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ <https://udyamimitra.in/Home/CCC> ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹ ਸਲਾਹਕਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

*ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੂਸਰੇ ਵਿਚ ਅਲਗ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

ਟਾਰਗੇਟ ਖਾਸ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਸਮੱਗਰੀ

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਦੀਪਕ ਮੋਹਾਂਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੱਧਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਕ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਇਹ ਸੀ, ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੀ ਇਕ ਤਰਾਂ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਸਭ ਲਈ ਉਚਿੱਤ ਹੋਵੇ ਘੱਟ ਹੀ ਪ੍ਰਮਾਣਕ/ ਅਦਰਸਕ ਹੋ ਸਕੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਾਰਗੇਟ ਗਰੁੱਪਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਚੇ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ”

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਪੰਜ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਾਰਗੇਟ ਗਰੁੱਪ ਅਰਥਾਤ ਕਿਸਾਨ, ਛੋਟੇ ਉਦਮੀ, ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ, ਐਸ.ਐਚ.ਜੀ. ਅਤੇ ਬਿਰਧ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਪੰਜ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ

ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਆਰਥਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿੱਤੀ ਉਤਪਾਦ/ਉਤਪਾਦਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ/ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕਾਪੀ ਰਾਈਟ

ਪਹਿਲਾ ਐਡੀਸ਼ਨ - 2018

ਜੇਕਰ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੜ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :

ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ,

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ,

10ਵੀਂ ਮੰਜਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਰਯਾਲਾਅ ਬਿਲਡਿੰਗ

ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਮਾਰਗ

ਕਿਲਾ

ਮੁੰਬਈ

ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ

ਡਿਜਾਈਨ : ਕੌਸ਼ਿਕ ਰਾਮਾ ਚੰਦਰਨ

ਵਿੱਤੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ,
ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ
10ਵੀਂ ਮੰਜ਼ਿਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਰਯਾਲਯ
ਮੁੰਬਈ-400001, ਭਾਰਤ